

Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plāns 2026.–2027. gadam

Pasākumi, kas skar nevalstisko sektoru

Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības
memoranda īstenošanas padomes 2025. gada 17. decembra sēdei

Pretkorupcijas politikas ietvars Latvijā

Attīstības plānošanas dokumenti korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā Latvijā:

- Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plāns 2023.–2025. gadam
- Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plāna 2026.–2027. gadam projekts (KNAPP 2026–2027)

Politiku īsteno: KNAB, ministrijas, pašvaldības, tiesībsargājošās institūcijas, NVO.

KNAPP

KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS PASĀKUMU PLĀNS

2026–2027

- KNAPP 2026–2027 ir **īstermiņa plānošanas dokuments**, kas ietver tikai prioritāri veicamus pasākumus;
- Darba grupā KNAPP 2026–2027 izstrādei piedalījās **41** KNAB uzaicinātā institūcija;
- **14 institūcijas sniedza priekšlikumus** jaunajam pretkorupcijas plānam;
- **Kopā saņemts 61 priekšlikums;**
- **20** priekšlikumi virzīti tālākai izstrādei, apspriešanai darba grupā.

KNAPP 2026–2027

- ✓ KNAB priekšnieka 06.11.2024. rīkojums Nr. 1.20-1/87 "Par starpinstitūciju darba grupu"
- ✓ KNAPP 2026–2027 darba grupas 1. sanāksme 04/11/2024
- ✓ Priekšlikumu sniegšana pretkorupcijas pasākumiem līdz 01/02/2025
- ✓ KNAPP 2026–2027 darba grupas 2. sanāksme 26/03/2025
- ✓ KNAPP projekta izstrāde, sanāksmes, diskusijas
- ✓ Sabiedrības līdzdalības procedūra (29/08/2025 – 28/09/2025)
- ✓ Starpinstitūciju saskaņošana TAP portālā (9/10/2025 – 30/10/2025; 14/11/2025 – 25/11/2025; starpinstit. sanāksme 09/12/2025)
- ✓ Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes sēde (17/12/2025)
- ✓ Izstrādāts KNAPP projekts iesniegšanai MK

KNAPP

KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS PASĀKUMU PLĀNS

2026-2027

25-TA-1882: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/976d1531-2ae8-4307-a7e3-e083339f652f

Plāna
(projekta)
mērķis

Stiprināt godprātīgu, caurskatāmu un uz sabiedrības interesēm orientētu publiskās pārvaldes darbību, īstenojot pretkorupcijas pasākumus, kas veicina labu pārvaldību, tiesiskumu un ētikas standartu ievērošanu.

Rīcības
virzieni

1. Informācijas atklātība, institūciju darbības caurskatāmība un sabiedrības līdzdalības veicināšana;
2. Institucionālās noturības un integritātes (godprātības) stiprināšana;
3. Korupcijas risku mazināšana publiskajos iepirkumos;
4. Efektīva korupcijas atklāšana, izmeklēšana un soda neizbēgamības nodrošināšana.

Pasākumi

20

Rezultatīvie
rādītāji

26

KNAPP

KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS PASĀKUMU PLĀNS

2026–2027

1. Informācijas atklātība, institūciju darbības caurskatāmība un sabiedrības līdzdalības veicināšana

1.5. Stiprināt sadarbību ar mediju un NVO pārstāvjiem, celt to pētniecisko kapacitāti korupcijas identificēšanā, informācijas pārbaudē un darbā ar publiski pieejamām datu bāzēm, kā arī to informētību sadarbībai ar trauksmes cēlējiem.

1.8. Stiprināt to biedrību un nodibinājumu darbības caurskatāmību, neatkarību un integritāti, kas saņem publisko finansējumu vai īsteno valsts vai pašvaldību deleģētus uzdevumus, vai iesaistās publisko iepirkumu uzraudzībā (tostarp integritātes paktos), lai mazinātu interešu konfliktu riskus un nodrošinātu uzticamu un pārskatāmu pilsonisko līdzdalību publisko resursu pārvaldībā.

KNAPP

KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS PASĀKUMU PLĀNS

2026–2027

Situācijas apraksts: Mediju pārstāvjiem ir būtiska loma sabiedrības informēšanā par korupcijas riskiem un atklātajiem pārkāpumiem, tādējādi veicinot pārskatāmu un atbildīgu publiskā sektora darbību. Lai žurnālisti varētu kvalitatīvi identificēt iespējamās koruptīvas shēmas un pārbaudīt faktus, nepieciešamas zināšanas datu analīzē, informācijas avotu uzticamības izvērtēšanā un publiski pieejamo datu bāzu (piemēram, iepirkumu, amatpersonu deklarāciju, uzņēmumu reģistra u.c.) efektīvā izmantošanā.

Trauksmes celšanas likumā nostiprināta iespēja celt trauksmi, sniedzot informāciju publiski, tostarp plašsaziņas līdzekļiem (piemēram, žurnālistam vai redaktoram).

Likuma ex-post izvērtējumā (pieņemts MK 21.01.2025. sēdē) secināts, ka būtu lietderīgi veicināt izpratni par publisko ziņošanu, tostarp rīkot informatīvus seminārus par publisko ziņošanu mediju pārstāvjiem un īpaši pētnieciskajiem žurnālistiem, iesaistot arī reģionālos medijus.

Līdz ar to būtiski veicināt gan mediju un NVO profesionāļu pētnieciskās un analītiskās prasmes, gan to informētību par trauksmes celšanas tiesisko regulējumu, lai sekmētu sabiedrības interesi un uzticēšanos šiem procesiem.

Atbilstoši MK 2025. gada 21. janvāra sēdes protokollēmumam (prot. Nr. 3 34. § 2. punkts) trauksmes cēlēju kontaktpunkts 2026. gadā tiks pārcelts uz KNAB. Ar attiecīgiem grozījumiem Trauksmes celšanas likumā šo funkciju KNAB pārņems, prognozējams, no 2026. gada 1. marta.

Nr. p. k.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
1.5.	Stiprināt sadarbību ar mediju un NVO pārstāvjiem, celt to pētniecisko kapacitāti korupcijas identificēšanā, informācijas pārbaudē un darbā ar publiski pieejamām datu bāzēm, kā arī to informētību sadarbībai ar trauksmes cēlējiem.	Organizēti tematiski informatīvi semināri mediju un NVO pārstāvjiem:	Auditorija – vismaz 30 mediju un NVO pārstāvji no dažādiem Latvijas reģioniem.	KNAB	–	2026. gada 31. decembris
		1) Korupcijas risku un iespējamo interešu konflikta pazīmju identificēšana; 2) Informācijas pārbaude un darbs ar publiski pieejamām datu bāzēm; 3) Mediju un NVO loma trauksmes celšanas procesā, tostarp atbildīga rīcība ar saņemto informāciju un trauksmes cēlēju aizsardzības principu ievērošana.		KNAB	–	2027. gada 30. jūnijs

Situācijas apraksts: Atbilstoši Valsts sekretāru 2023. gada 19. janvāra sanāksmes protokola Nr. 3, 2. § 4. punktam, pasākums "Nodrošināt pašvaldību institūciju dibināto biedrību un nodibinājumu darbības caurskatāmību" paredzēts iekļaušanai nākamajā Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plāna periodā (t.i. 2026.–2027. gadam). Tomēr, ņemot vērā jaunākās tendences un risināmos jautājumus, pasākuma ietvars ir precizēts un aktualizēts atbilstoši 2025. gada situācijai, izceļot būtiskus aspektus.

Pirmkārt, Latvijā tiek attīstīta ideja par integritātes paktu ieviešanu kā brīvprātīgu mehānismu godprātības uzlabošanai publiskajos iepirkumos, īpaši Eiropas Savienības līdzfinansētajos projektos. Šajos paktos kā neatkarīgi novērotāji NVO, taču to efektīvai un uzticamai līdzdalībai būtiska ir caurskatāma un pārbaudāma informācija par šo organizāciju finansējuma avotiem, tostarp ziedotājiem. Tikai tā iespējams pārliecināties par NVO neatkarību, objektivitāti un interešu konfliktu neesamību.

Otrkārt, KNAB stratēģiskās analīzes pētījuma "Par korupcijas riskiem ārstniecības iestāžu un to piegādātāju sadarbībā publiskajos iepirkumos" ietvaros konstatēta korelācija starp uzņēmumu uzvarām publiskajos iepirkumos un šo uzņēmumu ziedojumiem ārstniecības iestāžu dibinātām biedrībām un nodibinājumiem. Šāda situācija rada pamatotas bažas par iespējamu interešu konfliktu vai negodprātīgas ietekmes risku. Līdz ar to pastāv pamatota nepieciešamība pārskatīt nevalstisko organizāciju darbības caurskatāmības standartu piemērošanu, īpaši attiecībā uz finansējuma plūsmu atklātību un saistību ar lēmumu pieņēmējiem publiskajā sektorā.

Kā liecina KNAB līdz šim veiktie stratēģiskās analīzes pētījumi, izceltajai problēmai saistībā ar NVO darbības caurskatāmību ir pārnozaru raksturs, jo NVO kā juridiskā forma tiek izmantota gan dažādu sabiedriski nozīmīgu mērķu īstenošanai, gan atsevišķos gadījumos — prettiesiskām vai negodprātīgām darbībām, lai slēptu interešu konfliktus, maskētu kukuļus ziedojumos vai kā starpnieks noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai. Starptautiskā prakse un pieredze liecina par situācijām, kur "ziedojumi" NVO saistīti ar valsts amatpersonu, t.i., kalpojuši kā prettiesisks labums, savukārt pašvaldību budžeta līdzekļu plūsmas reizēm nonāk organizācijās ar tuvajām saitēm politiskajai elitei, kas palielina patronāžas risku.

Šāda prakse grauj sabiedrības uzticēšanos pilsoniskajam sektoram kopumā, kā arī veicina un uztur korupcijas riskus dažādās jomās. Tādēļ būtiski ir stiprināt caurskatāmību, atbildību un uzraudzības mehānismus attiecībā uz NVO, kas saņem publisko finansējumu, sadarbojas ar valsts vai pašvaldību institūcijām vai piedalās publisko iepirkumu uzraudzībā (integritātes pakti), lai novērstu interešu konfliktus un nodrošinātu sabiedrības uzticēšanos publisko resursu pārvaldībai.

Plāna uzdevuma izpildē iesaistāmas Latvijas nevalstiskās organizācijas.

Nr. p. k.	Pasākums	Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās institūcijas	Izpildes termiņš
1.8.	Stiprināt to biedrību un nodibinājumu darbības caurskatāmību, neatkarību un integritāti, kas saņem publisko finansējumu vai īsteno valsts vai pašvaldību deleģētus uzdevumus, vai iesaistās publisko iepirkumu uzraudzībā (tostarp integritātes paktos), lai mazinātu interešu konfliktu riskus un nodrošinātu uzticamu un pārskatāmu pilsonisko līdzdalību publisko resursu pārvaldībā.	Izvērtētas biedrību un nodibinājumu darbības caurskatāmības un finanšu atklātības prasības un to praktiskā īstenošana organizācijās, kas saņem publisko finansējumu, īsteno valsts vai pašvaldību deleģētus uzdevumus vai iesaistās publisko iepirkumu uzraudzībā (tostarp integritātes paktos). Pamatojoties uz izvērtējumā gūtajiem secinājumiem, organizēta publiska diskusija par biedrību un nodibinājumu caurskatāmības, neatkarības un integritātes stiprināšanu, īpaši attiecībā uz ziedojumu un citu finansējuma avotu atklātību, kā arī informācijas pieejamību par līdzekļu izlietojumu.	Sagatavots un MK iesniegts informatīvais ziņojums	TM	FM, SIF, KNAB, FID, LPA	2027. gada 31. decembris

Paldies par uzmanību!

Sandijs Vectēvs

tālr. 67797253

sandijs.vectevs@knab.gov.lv

Anita Bethere

tālr. 67356176

anita.bethere@knab.gov.lv

Citadeles iela 1, Rīga, LV-1010, Latvija

E-pasts: pasts@knab.gov.lv

Ziņojumu centra tālr.: 6735 61 61

Uzticības tālr. 8000 20 70

www.knab.gov.lv

Ziņošanas platforma un mobilā lietotne «Zino KNAB!»

